

Datum: Rijeka, 1. srpnja 2024.

Kolegij: Sestrinstvo u promociji i zaštiti javnog zdravlja

Voditelj: Željko Jovanović

e-mail voditelja: zeljko.jovanovic@uniri.hr

Katedra: Katedra za temeljne medicinske znanosti

Studij: Sveučilišni diplomski studiji - Sestrinstvo - Javno zdravlje

Godina studija: 2

Akadska godina: 2024./2025.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Sestrinstvo u promociji i zaštiti javnog zdravlja obavezni je kolegij druge godine Sveučilišnog diplomskog studija - Sestrinstvo - Javno zdravlje. Kolegij obuhvaća ukupno 95 sati nastave (35 sati predavanja, 40 sati vježbi i 20 sati seminara) te nosi 10 ECTS bodova. Izvodi se u prostorima Fakulteta zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci i nastavnim bazama FZSRI. Ciljevi kolegija su usvojiti temeljne kompetencije za identificiranje zdravstvenih potreba populacije, procjenu stanja zdravlja i uzročno-posljedičnih čimbenika razvoja bolesti te kreiranje javnozdravstvenih politika i upravljanje javnozdravstvenim intervencijama u promociji zdravlja i prevenciji bolesti, odnosno:

1. Pripremiti studente za definiranje elemenata zdravstvenog sustava i analiziranje organizacije zdravstvene zaštite;
2. Osposobiti studente za razumijevanje kriznih stanja i organizacije zdravstvene zaštite u izvanrednim okolnostima;
3. Upoznati studente s javnozdravstvenim intervencijama te metodologijom njihove pripreme, upravljanja i vrednovanja;
4. Upoznati studente s mogućnostima za identificiranje ključnih elemenata strateškog okvira za promicanje zdravlja;
5. Osigurati stjecanje znanja i vještina za aktivno sudjelovanje u planiranju programa promicanja zdravlja;
6. Usvojiti temeljne kompetencije za identificiranje čimbenika javnozdravstvenih rizika, kreiranje programa i upravljanje aktivnostima u promociji zdravlja i prevenciji bolesti;
7. Upoznati studente s temeljnim komunikacijskim spoznajama s posebnim naglaskom na različitost pristupa u javnom zdravlju;
8. Osposobiti studente za korištenje komunikacijskih modela i tehnika u radnom okruženju i javnom medijskom prostoru;
9. Pripremiti studente za procjenu razlika u zdravstvenom stanju stanovništva i važnost solidarnosti i jednakopravnosti u zdravlju;
10. Osposobiti studente za razumijevanje spektra socio-medicinskih i etičkih dimenzija u provođenju zdravstvene zaštite.

Nakon odslušanih predavanja, realiziranih nastavnih obveza u seminarima i vježbama te položenog ispita studenti će moći (ishodi učenja):

- I1- Identificirati značajke kriznih stanja i planirati upravljanje zdravstvenim rizicima;
- I2- Opisati i objasniti model javnozdravstvenih intervencija u sestrinstvu i navesti primjere javnozdravstvenih intervencija;
- I3- Primijeniti odgovarajuće standarde i načela organizacije, planiranja i upravljanja u javnom zdravstvu;
- I4- Analizirati prednosti i nedostatke različitih strategija promicanja zdravlja;
- I5- Implementirati adekvatni program promicanja zdravlja i sigurnog okoliša u različitim situacijama.

Popis obvezne ispitne literature:

- Šogorić S i sur. Organizacija zdravstvene zaštite i zdravstvena ekonomika. Zagreb: Medicinska naklada; 2015.
- Puntarić D, Ropac D, Jurčev Savičević A i suradnici. Javno zdravstvo. Zagreb: Medicinska naklada; 2015.
- Lučanin, D., Lučanin, J. Komunikacijske vještine u zdravstvu. Naklada Slap. Jasterbarsko, 2010.

Popis dopunske literature:

- Health 21: an introduction to the health for all policy framework for the WHO European Region. (Europea Health for All Series, No.5). World Health Organization Regional Office for Europe, Copenhagen
- Mastroianni, A.C., Kahn, J. P., Kass, N.E. (eds.) (2019). The Oxford Handbook of Public Health Ethics. Oxford: Oxford University Press.
- Donev, D., Pavlekovic, G., Zaletel Kragelj, L. (2007). Health promotion and disease prevention. Skopje: Hans Jacobs Publishing Company.
- Vuletić, S. (ur.). (2013). Qualia javnog zdravstva. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, Škola narodnog zdravlja Andrija Štampar.
- Rudan I. Loš zrak. Ljevak. Zagreb, 2018.
- Nastavni materijali s predavanja

Nastavni plan:

Sadržaj predmeta, nastavne cjeline i ishodi učenja:

1. Zdravstveni sustavi i krizna stanja: I1- I2

- Zdravlje i pravo na zdravlje u Republici Hrvatskoj i organizacija sustava zdravstvene zaštite;
- Specifičnosti zdravstvene zaštite posebnih skupina: trudnice, djeca, školska djeca i mladi, radnici, starije osobe i osobe s posebnim potrebama;
- Mjere zdravstvene zaštite, ciljevi, elementi i razine zdravstvenog sustava i zdravstvene zaštite;

- Planiranje u zdravstvu, evaluacija i upravljanje kvalitetom;
- Upravljanje kadrovskim potencijalima u sustavu zdravstvene zaštite;
- Novi izazovi u sustavu javnog zdravstva i upravljanje u kriznim stanjima i izvanrednim okolnostima.

2. Javno zdravstvene edukacije, vođenje i upravljanje intervencijama: I3

- Javnozdravstvene intervencije u sestrinstvu;
- Modeli zdravstvenih ponašanja i zdravstvenih edukacija (Model zdravstvenih vjerovanja, TTM, Precede procede, Socijalni marketing ;
- Zdravstveni odgoj;
- Planiranje javnozdravstvenih programa;
- Učinkovitost i vrednovanje javnozdravstvenih programa prevencije;
- Primjeri evidence-based programa u RH i svijetu.

3. Strategija promicanja zdravlja i sigurnog okoliša: I4-I5

- Promicanje zdravlja i sigurnog okoliša – pojmovno određenje;
- Teoretski okvir i koncepti promocije zdravlja i sigurnog okoliša;
- Razvoj koncepta promicanja zdravlja u svijetu i Hrvatskoj;
- Suvremeni globalni i europski trendovi u promicanju zdravlja;
- Promicanje zdravlja u različitom okruženju i lokalnoj zajednici;
- Uloga sestrinstva u promicanju zdravlja.

- **Prevenција i kontrola javnozdravstvenih rizika - I4-I5**

- Definiranje pojmova (prevencija, strategija, sveobuhvatne strategije, koncepti, modeli i razine prevencije) i čimbenika rizika koji utječu na zdravlje;
- Program preventivnih mjera i njihova učinkovitost u primjeni na svim razinama zdravstvene zaštite;
- Planiranje, primjena i evaluacija javnozdravstvenih preventivnih aktivnosti na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te u različitim populacijskim skupinama i okruženjima;
- Javnozdravstvena medicina i sestrinstvo utemeljeno na dokazima (evidence-based, science-based programi, on-line baze podataka);
- Uloga sestrinstva u integriranom i timskom pristupu u prevenciji bolesti i vodećim javnozdravstvenim problemima u RH (debljina, šećerna bolest, kardiovaskularne bolesti, zloćudne bolesti, spolno prenosive bolesti, bolesti ovisnosti, zarazne bolesti).

4. Komunikacija i komunikacijski pristup u javnom zdravstvu: I5

- Temeljni komunikacijski pojmovi, spoznaje i vještine s posebnim naglaskom na različitost pristupa u javnom zdravstvu;
- Komunikacijski modeli i tehnike u radnom okruženju i javnom medijskom prostoru;
- Komunikacijski pristup u javnom zdravstvu, informacijska pismenost, zdravstvena pismenost i uloga društvenih medija;
- Komunikacija i komunikacijski pristup u razumijevanju specifičnosti vulnerabilnih skupina;
- Etička pitanja u komunikaciji u sestrinstvu;
- Komunikacija s medijima i javnošću.

5. Solidarnost i pravičnost u zdravlju: I4-I5

- Društvena vrijednost zdravlja, društvene odrednice zdravlja, socijalna struktura i zdravlje;
- Politika i strategija zdravlja za sve, zdravlje i ljudska prava;
- Etički izazovi u javnom zdravstvu: prava pacijenata, etika sestrinstva, istraživanja u javnom zdravstvu, pravednost raspodjele sredstava u sustavu zdravstva.

Popis predavanja:

- P1. Zdravlje i društvo
- P2. Promicanje zdravlja i okoliša
- P3. Koncept promicanja zdravlja u svijetu i RH
- P4. Sestrinstvo u promicanju zdravlja
- P5. Etička pitanja u promicanju zdravlja
- P6. Zdravlje u zajednici – procjena zdravstvenog stanja
- P7. Promicanje zdravlja i zdravstvena pismenost
- P8. Analiza odabranih zdravstveno statističkih indikatora zdravlja u RH
- P9. Nacionalne javnozdravstvene strategije, planovi i programi
- P10. Gerontološko-javnozdravstvena zaštita i palijativna skrb
- P11. Učinkovitost i vrednovanje javnozdravstvenih intervencija
- P12. Primjeri evidence-based programa u RH i svijetu
- P13. Javnozdravstvene intervencije u sestrinstvu
- P14. Uloga patronažne službe u promociji zdravlja i prevenciji bolesti

- P15. Planiranje javnozdravstvenih programa u zajednici i uloga sestrinstva
- P16. Zdravstveni odgoj, zdravstveno ponašanje i edukacija
- P17. Komunikacija i komunikacijski pristup u javnom zdravstvu
- P18. Planiranje u javnom zdravstvu, evaluacija i upravljanje kvalitetom
- P19. Upravljanje kadrovskim potencijalima u sustavu zdravstvene zaštite
- P20. Novi izazovi javnog zdravstva

Popis seminara:

- S1. Promicanje zdravlja i sigurnog okoliša – izrada projekta: rad po grupama i prezentacija seminara (5 sati)
- S2. Metode istraživačkog rada u javnom zdravstvu i ocjena zdravstvenog stanja odabrane populacijske skupine: rad po grupama i prezentacija seminara (5 sati)
- S3. Prijedlog javnozdravstvenih intervencija posebnih populacijskih skupina (osobe starije od 65 godina, bolesnici u terminalnoj fazi, predškolska djeca, učenici i studenti, trudnice, beskućnici): rad po grupama i prezentacija seminara (5 sati)
- S4. Promicanje zdravlja i prevencija bolesti na primjeru patronažne službe: rad po grupama i prezentacija seminara (5 sati)

Popis vježbi:

- V1. Procjena javnozdravstvenog rizika u zajednici (10 sati)
- A1. Analiza stanja (2 sata)
  - A2. Analiza postojećih programa (2 sata)
  - A3. Uloga magistara sestrinstva u procjeni rizika (2 sata)
  - A4. Rad u grupama po prioritetima javnozdravstvenih rizika u zajednici (2 sata)
  - A5. Dostupni NPP u DZ PGŽ (2 sata)
- V2. Izrada programa prevencije JZ zajednici
- B1. Utvrđivanje najvećih javno zdravstvenih izazova u zajednici (2 sata)
  - B2. Uloga sestrinstva u kreiranju programa prevencije (2 sata)
  - B3. Najveći izazovi u provedbi preventivnih programa (2 sata)
  - B4. Zdravstvena pismenost i edukacija (2 sata)
  - B5. Rad po grupama po odabranim prioritetima (2 sata)
- V3. Evaluacija javnozdravstvene intervencije
- C1. Kriteriji ocjenjivanja uspjeha javnozdravstvene intervencije (2,5 sati)
  - C2. Analiza provedbe NPP u PGŽ (2,5 sati)
  - C3. Ostvareni rezultati u odnosu na postavljene ciljeve NPP u PGŽ (2,5 sati)

- C4. Prijedlozi poboljšanja u promicanju odaziva na NPP (2,5 sati)
- V4. Komunikacija i edukacija rizičnih skupina
- D1. Komunikacijski kanali u promociji zdravlja i prevenciji bolesti (2,5 sati)
  - D2. Komunikacija u kriznim situacijama (2,5 sati)
  - D3. Komunikacija kao alat u promociji zdravlja i prevenciji bolesti (2,5 sati)
  - D4. Rad po grupama u specifičnim oblicima komunikacije u zdravstvu (2,5 sati)

Obveze studenata:

Studenti su obvezni redovito pohađati nastavu, aktivno sudjelovati na vježbama i u seminarskim oblicima rada, pripremati seminarsku prezentaciju, položiti kolokvij i završni ispit u formi testa.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:
 Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci, te prema Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci.

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno 100 bodova, tijekom nastave student može ostvariti 50 bodova, a na završnom ispitu 50 bodova. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se apsolutnom raspodjelom.

Pohađanje nastave

Student može izostati s 30% nastave isključivo zbog zdravstvenih razloga što opravdava liječničkom ispričnicom, prisustvovanje na sportskom natjecanju što opravdava potvrdom sportskog saveza ili slično.

Nazočnost na vježbama je obvezna. Nadoknada vježbi je moguća uz prethodni dogovor s voditeljem.

I. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 50 bodova):

- izrada i prezentacija seminarskog rada (4 seminarska rada x 5 bodova = 20 bodova, ocjenjuje se sadržaj, struktura prezentacije, način prezentacije i ukupni dojam)
- kolokvij, koji se sastoji od testa s ukupno 30 pitanja(30 bodova)

Uvjet za pristupanje završnom ispitu je prikupljenih minimalno 50% (25 bodova) tijekom nastave. Studenti koji su prikupili nedovoljan broj bodova tijekom nastave za pristupanje završnom ispitu dobiti će dodatni zadatak istraživanja u zajednici.

II. Završni ispit (50 bodova)

Tko može pristupiti završnom ispitu: Završnom ispitu može pristupiti student koji je skupio minimalno 50% bodova na nastavi (25 bodova)

Tko ne može pristupiti završnom ispitu: Studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 25 bodova ili koji imaju 30% i više izostanaka s nastave. Takav student je neuspješan (1) F i ne može izaći na završni ispit, tj. mora predmet ponovno upisati naredne akademske godine.

Završni ispit sastoji se od testa s 50 pitanja i ukupno maksimalno 50 bodova. Student koji prikupi manje od polovice mogućih bodova na završnom ispitu (25 ili manje bodova), ne može dobiti pozitivnu konačnu ocjenu.

Konačna ocjena je postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija kroz nastavu i završni ispit odnosno donosi se na temelju bodova ECTS sustava prema kriteriju:

A = 90 - 100% ocjenskih bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 0 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

NE

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Unesite tražene podatke

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024./2025. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
11. 10. 2024.	14.00 – 14.45 P1 15.00 -19.00 P2-P5 Z5			izv. prof.dr.sc. Željko Jovanović (1 sat)

				doc. dr. sc. Robert Doričić (5 sati)
12. 10. 2024.	14.00 -17.00 P6-P7 Z5			izv. prof.dr.sc. Željko Jovanović (4 sata)
25. 10. 2024.	08.00 - 13.00 P8-P10 online			doc. dr. sc. Želimir Bertić (6 sati)
26. 10. 2024.	14.00 - 17.00 P11-P12 online			doc. dr. sc. Želimir Bertić (4 sata)
07. 11. 2024.	14.00 - 18.00 P13-P14 Z3			Tamara Car, mag. med. techn. (5 sati)
22. 11. 2024.	13.00 - 17.00 P15-P16 Z3			Barbara Malašević, mag. med. techn. (5 sati)
23. 11. 2024.	11.00 - 15.00 P17-P20 KOLOKVIJ Z4			izv. prof.dr.sc. Željko Jovanović (5 sati)
05. 12. 2024.			14.00-19.00 V1: A1-A3 Z3	Iva Sotošek, mag. med. techn. (3 sata) Andrea Župan Perše, mag. med. techn. (5 sati)
06. 12. 2024.			16.00 -19.00 V1: A3-A5 Z3	Iva Sotošek, mag. med. techn. (2 sata) Andrea Župan Perše, mag. med. techn. (5 sati)
10. 01. 2025.			08.00 -15.00 V2:B1-B2 DZ PGŽ	Iva Sotošek, mag. med. techn. (5 sati)
11. 01. 2025.			08.00 -14.00 V2: B1-B5 DZ PGŽ	Tamara Car, mag. med. techn. (5 sati) Barbara Malašević, mag. med. techn. (2 sata)
24. 01. 2025.			08.00- 15.00 V3, V4 DZ PGŽ	Tamara Car, mag. med. techn. (3 sata)

				Barbara Malašević, mag. med. techn. (5 sati)
25. 01. 2025.			08.00 -14.00 V3, V4 DZ PGŽ	Tamara Car, mag. med. techn. (2 sata) Barbara Malašević, mag. med. techn. (3 sata)
06. 02. 2025.		14.00-19.00 S1 Z5		Dr. sc. Ivana Tutić Grokša (5 sati)
08. 02. 2025.		14.00-17.00 S2 Z5		Tamara Car, mag med. techn. (5 sati)
20. 02. 2025.		14.00-19.00 S3 Z3		doc. dr. sc. Želimir Bertić (5 sati)
22. 02. 2025.		14.00-17.00 S4 Z5		Barbara Malešević, mag. med. techn. (5 sati)

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Zdravlje i društvo	1	Z5
P2	Promicanje zdravlja i okoliša	2	Z5
P3	Koncept promicanja zdravlja u svijetu i RH	1	Z5
P4	Sestrinstvo u promicanju zdravlja	1	Z5
P5	Etička pitanja u promicanju zdravlja	1	Z5
P6	Zdravlje u zajednici – procjena zdravstvenog stanja	2	Z5
P7	Promicanje zdravlja i zdravstvena pismenost	2	Z5
P8	Analiza odabranih zdravstveno statističkih indikatora zdravlja u RH	2	On line
P9	Nacionalne javnozdravstvene strategije, planovi i programi	2	On line
P10	Gerontološko-javnozdravstvena zaštita i palijativna skrb	2	On line
P11	Učinkovitost i vrednovanje javnozdravstvenih intervencija	2	On line
P12	Primjeri evidence-based programa u RH i svijetu	2	On line
P13	Javnozdravstvene intervencije u sestrinstvu	2,5	Z3
P14	Uloga patronažne službe u promociji zdravlja i prevenciji bolesti	2,5	Z3
P15	Planiranje javnozdravstvenih programa u zajednici i uloga sestrinstva	2,5	Z3
P16	Zdravstveni odgoj, zdravstveno ponašanje i edukacija	2,5	Z3
P17	Komunikacija i komunikacijski pristup u javnom zdravstvu	1	Z4
P18	Planiranje u javnom zdravstvu, evaluacija i upravljanje kvalitetom	1	Z4
P19	Upravljanje kadrovskim potencijalima u sustavu zdravstvene zaštite	1	Z4
P20	Novi izazovi javnog zdravstva	2	Z4
Ukupan broj sati predavanja		35	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Promicanje zdravlja i sigurnog okoliša – izrada projekta	5	Z5
S2	Metode istraživačkog rada u javnom zdravstvu i ocjena zdravstvenog stanja odabrane populacijske skupine	5	Z5

S3	Prijedlog javnozdravstvenih intervencija posebnih populacijskih skupina (osobe starije od 65 godina, bolesnici u terminalnoj fazi, predškolska djeca, učenici i studenti, trudnice, beskućnici)	5	Z3
S4	Promicanje zdravlja i prevencija bolesti na primjeru patronažne službe (trudnice, dojilje, vrtićki uzrast, starija dob)	5	Z5
	Ukupan broj sati seminara	20	

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
V1: A1-5	Procjena javnozdravstvenog rizika u zajednici	10	Z3
V2: B1-5	Izrada programa prevencije JZ zajednici	10	Z3
V3: C1-4	Evaluacija javnozdravstvene intervencije	10	DZ PGŽ
V4: D1-4	Komunikacija i edukacija rizičnih skupina	10	DZ PGŽ
	Ukupan broj sati vježbi	40	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	06. 03. 2025.
2.	22. 03. 2025.
3.	
4.	